

kaotičnost **Janko Moder** odobril tudi veliko začetnico: Vodnik po K., Klinarjev Vodnik. (Verjetno zaradi podnaslova.) Kako bi se odločil **dr. Jože Toporišič**, glavni avtor SP 1990, ni mogoče predvideti. Po svoji naravi bi gotovo skušal nasprotovati. A komu? (J. Moder bi mu olajšal delo, če bi se strinjal z mano.) Vsekakor načelno nasprotovanje ni zanesljiv pravopisni kriterij. Ganljivi in sami sebi nasprotujoči so v SP, recimo, njegovi zapisi »Filozofska fakulteta v Zagrebu« (SP, 97) in »filozofska fakulteta v Ljubljani« (SP, 104) — poleg »Filozofska fakulteta v Ljubljani« (SP, 103) — in verjetno smemo sklepati na *filozofska fakulteta v Zagrebu*, ki sicer ni zabeležena. Razumi, kdor more! (In pravilno zapiši, kdor zna! Rezultat je ta, da polovica profesorjev Filozofske fakultete v Ljubljani ne zna pravilno napisati imena svoje ustanove.)

Pri navajanju stvarnih imen, kot rečeno, SP čisto pozabi na okrajšana imena knjig, iz poglavja o malih črkah (iz poglavja o Malih črkah?? — poglavje ima naslov Male črke) pa bi se po vzporednih primerih dalo sklepati, da naj se pišejo z malo začetnico, kadar prevlada vrstnost. (Npr.: Društvo proti mučenju živali: *občni zbor društva* — ve se katerega, ima svoje polno ime, a okrajšave kljub temu ne pišemo *občni zbor *Društva*. S polnim imenom pa bi seveda pisali *občni zbor Društva proti mučenju živali*; vsekakor bo treba ožje določiti, katere okrajšave se pišejo z veliko in katere z malo začetnico.) Je pa SP, 37, znatno narobe, ker nekatera imena napačno piše in hkrati ne pove, katera tam navedena imena lahko krajšamo. Krajšamo namreč lahko samo tista, kjer druga beseda lahko stoji tudi sama s polnim zaželenim pomenom, ta pa se potem,

Smrtne žrtve plazov v deželah IKAR v zimi 1994/1995

Na lanskoletnem zasedanju Podkomisije za plazove pri Mednarodni komisiji za reševanje v gorah (IKAR) v Geirangerju na Norveškem je slovensko GRS zastopal načelnik Podkomisije za plazove **dr. Tomaž Vrhovec**. Obravnavali so številna vprašanja in uvodoma podali pregled nesreč v državah, ki jih zastopajo.

Število mrtvih v plazovih se je v zimi 1994/95 v primerjavi s številom žrtev leto dni poprej povečalo za 30. Kljub številnim žrtvam je stanje še vedno boljše kot leta 1991 in v zimah 1977 do 1986.

Pregled smrtnih žrtev plazov v državah — članicah IKAR v zimi 1994/1995

Država	TS	VS	OS	AL	OP	OZ	RA	Skupaj
Anglija	—	—	—	—	—	—	—	—
Avstrija	14	6	—	3	—	—	1	24
Bolgarija	—	—	—	—	—	—	—	—
Češka	—	—	—	—	—	—	—	—
Francija	9	13	—	1	—	—	—	23
Hrvaška	—	—	—	—	—	—	3	3
Italija	4	5	—	3	—	—	—	12
Kanada	2	1	1	4	—	2	5	15
Liechtenstein	—	—	—	—	—	—	—	—
Nemčija	1	—	—	—	—	—	—	1
Norveška	1	1	—	—	1	—	—	3
Poljska	—	—	—	—	—	—	—	—
Slovaška	1	—	—	3	—	—	—	4
Slovenija	—	—	—	—	—	—	1	1
Španija	6	—	—	—	—	—	—	6
Švica	11	1	—	8	—	—	—	20
ZDA	8	3	—	6	1	1	9	28
Skupaj	57	30	1	28	2	3	19	140
Odstotkov	41	21	1	20	1	2	14	100

Legenda: TS = turni smučarji, VS = smučarji izven zavarovanih smučišč, OS = smučarji na urejenih smučiščih, AL = gorniki brez smučí, OP = zasuti na cestah, OZ = zasuti v zgradbah, RA = drugi

Pregled ne zajema žrtev med člani odprav in trekingov v Himalaji, Karakorumu, Andih in drugih gorstvih sveta,

niti domačinov v teh predelih. Po izkušnjah sodeč slednje ni majhno, vendar pa o njih skoraj ni zanesljivih podatkov.

Med mrtvimi je tudi enajstleten fantiček iz Spodnjega Brezna pri Rimskih Toplicah. Dne 24. 12. 1994 ga je v bližini doma zasul plaz na pobočju, poraslem z nepokošeno travo.

Deček se je podal na zasneženo strmino, da bi se drščal. Ko je zakoračil na nekako 36 stopinj nagnjen del vzpetine, na katerem je bilo do 50 cm snega, se je nad njim utrgala kloža in ga zasula. Bil je sam, zato mu nihče ni mogel pomagati. Zaradi navade, da je včasih odšel k sosedom in tam ostal preko noči, so ga pogrešili šele naslednjega dne in po kratkotrajnem iskanju našli mrtvega zaradi zadušitve — pol metra globoko v plazovini, ležečega na hrbtu z glavo navzdol.

Nesreča je zgovorno opozorilo. Podobnih plazov je v našem gričevnatem svetu na stotine. Večina se izteka na lokalne, občinske, državne in tudi mednarodne ceste, kjer možnost nesreče ni majhna. O tem se lahko prepričamo, če si ogledamo pregled smrtnih nesreč v plazovih na Slovenskem.

Udeleženci posveta so med drugim obravnavali vprašanje preprečevanja nesreč in naprave za iskanje zasutih.

Med slednjimi že nekaj let prodajajo drag »lavinski balon«, katerega lastnosti **še niso zadovoljive in ga IKAR ne priporoča**. Tudi švedski radarski odmevnik »Recco«, pripomoček organiziranih reševalcev, še ne zadovoljuje v celoti. Kaže pa tudi, da ta naprava v Avstriji in Nemčiji moti telekomunikacije in celo lahko resno ogrozi varnost helikopterja.

Podkomisija poziva k **samozaščitnemu obnašanju prizadetih**. V vseh deželah so pozimi že na voljo **opozorila pred plazovi**, ki jih velja spoštovati. Izdano je bilo več **videokaset o snegu in plazovih**.

Pohvaljena je bila **slovenska izdaja šestjezičnega slovarja IKAR o snegu in plazovih**, ki ji bo letos sledila francoska izdaja, kasneje pa verjetno še katera.

Pavle Šegula